

Kislexikon - szakkifejezések az allergiával kapcsolatban

Adenoid (orrmandula): limfoid- (nyirok-) szövet a garat felső részén, az orr mögött.

Adenoidectomia: a megnagyobbodott adenoid műtéti eltávolítása, melynek célja, hogy az Eustach-kürt (a középfület a garattal összekötő járat) elzáródását, ezáltal a középfül fertőzését megakadályozza.

Allergén: olyan, normális esetben veszélytelen anyag, amit az allergiás szervezet veszélyesnek ismer fel, és ellene allergiás reakcióval válaszol.

Allergia: a szervezet fokozott reakciója bizonyos anyagok ellen, amit hisztamin, illetve hisztaminhoz hasonló anyagok felszabadulása jellemez.

Anafilaxia (anaphylaxia): súlyos, életet veszélyeztető allergiás reakció, amit vérnyomásesés, ödéma, egész testre kiterjedő viszketés, csalánkiütés jellemez.

Angioödéma: a csalánkiütéshez hasonló ödéma, azonban itt a folyadékgyülem nem csak a bőr felső, hanem a mélyebb rétegeit is érinti. Az angioödéma jellemzője a szemek és az ajak körül, néha a kezeken és a lábakon kialakuló súlyos duzzanat.

Antitestek: speciális fehérjék, amelyeket fehérvérsejtek termelnek és a vérrel keringenek. Az antitestek felismerik az idegen fehérjéket, mikroorganizmusokat, toxinokat (mérgeanyagokat), hozzájuk kötődnek és ezzel semlegesítve őket. Az antitestek az immunválasz részei.

Antigén: olyan anyag (többnyire fehérje), amit a szervezet idegenként ismer fel.

Antihisztamin: gyógyszer, ami segít kezelni és megelőzni az allergiás tüneteket, a hisztamin-receptorokat blokkolva.

Asztma: a hörgőcskék (bronchiolusok) betegsége. Az asztma során jelentősen szűkülnek az alsó légutak, megduzzad a légutak nyálkahártyája, nő a nyálkahártya sejteit által termelt váladék mennyisége. Ezek a változások nehezzé teszik a légzést, olyan érzést eredményezve, mintha nem lenne elegendő levegő a tüdőben.

Atópiás dermatitis: a bőr allergiás megbetegedése.

Bronchodilatátorok (hörgőtágítók): olyan gyógyszerek, melyek az asztmás roham alatt elernyesztik a légutakat körbevevő simaizmot. A bronchodilatátorok egyben segítik a nyálka tüdőből való

ürülését is.

Conjunctivitis: kötőhártya-gyulladás. A szemgolyót borító nyálkahártya gyulladása.

Dermatitis: a bőr gyulladása, amit okozhat irritáló anyaggal, illetve allergénnel való érintkezés. A tünetei vörösség, viszketés, hólyagosodás.

ELISA (enzyme-linked immunosorbent assay): vérteszt, mely segít meghatározni azon allergén(ek)e)t, mely(ek) felelős(ek) a tünetek kialakulásáért.

Ételallergia: allergia, amikor a szervezet olyan ételösszetevők ellen védekezik, amik egyébként nem ártalmasak számára.

Folyadékretenció: a szervezet kevesebb folyadékot ürít, mint amennyit felvesz az ivással és evéssel. Ezért általában a vese hibája a felelős, ugyanis ez szabályozza az ürített folyadék mennyiségét. A folyadékretenció ödéma, azaz szövetközi folyadékgyülem formájában jelentkezik a szervezetben.

Gyógyszerallergia: allergiás reakció speciális gyógyszerekre. A leggyakoribb allergiát provokáló gyógyszer a penicillin.

Hisztamin: természetes módon termelődő anyag, mely többek között akkor szabadul fel, ha az immunrendszer allergénnel találkozik. A hisztamin kapcsolódik az erek falában helyet foglaló receptorokhoz, ami értágulatot, duzzanatot eredményez. A hisztamin más receptorokhoz kapcsolódva viszketést, vörösséget, váladékfokozódást okoz.

Hízósejtek: a fehérvérsejtek egy fajtája, mely központi szerepet játszik az allergiás folyamatokban. Ezen sejtek termelik a hisztamint és hozzá hasonló anyagokat.

Hypoallergén: olyan termékek, amik a lehető legkisebb mennyiségben tartalmaznak allergént.

Immunrendszer: a szervezet védekező rendszere, ami megvéd a fertőzéstől, illetve idegen anyagoktól.

Immunterápia: deszenzitizációnak is nevezik. Növeli az egyén ellenálló képességét az allergénnel szemben. Az immunterápia csökkenti az allergiás reakciót, de nem gyógyítja meg az allergiát. Olyan személyeknél javasolt, akik egy évben több mint három hónapon keresztül szenvednek allergiában.

Latex: gyakran használt anyag háztartási termékekben, mint gumikesztyű, tubusok, gumiszalagok.

Latex allergia: allergia, mely a latexet tartalmazó eszközökkel való érintkezéskor alakulhat ki.

Nyálkahártya-lohasztók: gyógyszerek, melyek csökkentik az ornyálkahártya duzzanatát, ezáltal csökkentve az orrdugulást, javítva a váladék ürülését.

Otitis media: a középfül fertőzése, gyulladása.

Penészgomba: gombaféle, allergiás reakciók gyakori okozója. Elsősorban nedves helyeken telepszik meg, mint fű, levélhalom, széna, gomba alatt, illetve fürdőszobában, beázott falakon.

Pollen: virágporszem, a növények hímivarú szaporítósejtjeivel. Finom, púderes anyag, ami növényekről, fákról származik.

Pollen- és penész-koncentráció: a levegőben lévő allergén mérhető mennyisége. A koncentrációt általában a penészspórákra és háromféle pollenre adják meg: fűvek, fák, gyomok. A koncentrációt az egy köbméter levegőben található szemek mennyiségével adják meg, majd értelmezhető szintekre osztályozzák: nincs, alacsony, közepes, magas.

Poratka: mikroszkopikus rovar. Nagy számban található a háziporban és gyakran okoz allergiát. A poratka elhalt bőrsejteken él, koncentráltan fordul elő párnákban, matracokban, takaróban, kárpitban.

RAST (radioallergosorbent test): vérteszt, melyet az allergiás tüneteket okozó anyag meghatározásához és a relatív érzékenység felméréséhez használnak.

Rhinitis allergica: ld. szénanátha

Sinusitis (ormelléküreg-gyulladás): az orr melléküregeinek gyulladása, melyet leggyakrabban baktériumok okoznak. Az akut sinusitis tünetei hirtelen kezdődnek, és antibiotikumra, lohasztószerekre gyorsan enyhülnek. Krónikus sinusitisnek nevezzük, ha a gyulladás legalább négy alkalommal visszatér, vagy a fertőzés és gyulladás legalább 12 hete fennáll.

Szénanátha: allergiás reakció, amit fűvek, fák, bokrok virágainak pollenje okoz. Jellemző tünetei: orrfolyás, orrdugulás, orrviszketés, tüsszögés, szájpapula, szemviszketés, szemvörösség.

Tüdőfunkciós vizsgálat: orvosi vizsgálat, mely megadja a tüdő levegőtároló képességét, valamint hogy ezt a levegőmennyiséget hogyan képes be- illetve kilélegezni.

Tympanometria: vizsgálómódszer, ami hang és levegőnyomás segítségével határozza meg a középfülben található folyadék mennyiségét.

Allergiamentes
Életért Alapítvány

Urticaria (csalánkiütés): viszketés, duzzanat, vörösség a bőrön, ami az allergénnel való kapcsolatot követően gyorsan kialakul. A test bármely részén kialakulhat, beleértve az arcot, az ajkakat, a nyelvet, a garatot és a fület. A csalánkiütés mértéke változó, időben pedig néhány perctől több napig terjedhet.

Forrás: [Budai Allergiaközpont](#)